

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาวจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ใช้แบบวัดครั้งเดียว (One-Shot Descriptive Study) เพื่อวิเคราะห์สถานการณ์ ปัจจัยส่วนบุคคล มาตรฐานทางวิชาชีพ ระดับจิตสำนึกที่มีต่อวิชาชีพนักวารสารศาสตร์ รวมทั้งวิเคราะห์การตัดสินใจต่อปัญหาทางจริยธรรม สำหรับการปฏิบัติหน้าที่ช่างภาพในองค์กรหนังสือพิมพ์รายวัน

วิธีการดำเนินการวิจัย ประกอบด้วยขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
2. กำหนดตัวแปรและการวัดตัวแปร
3. สร้างเครื่องมือสำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งได้แก่ แบบสอบถามเพื่อการสำรวจช่างภาพ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. วิเคราะห์ข้อมูล และกำหนดสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

การกำหนดประชากร

ประชากรที่ทำการศึกษาค้นนี้ คือ ช่างภาพ และผู้สื่อข่าวที่มีหน้าที่ถ่ายภาพข่าวเป็นหลัก ที่สังกัดอยู่ในองค์กรหนังสือพิมพ์รายวัน

การกำหนดกลุ่มตัวอย่าง

จากประชากรช่างภาพและผู้สื่อข่าวที่มีหน้าที่ถ่ายภาพข่าวเป็นหลัก ที่สังกัดอยู่ในองค์กรหนังสือพิมพ์รายวัน ทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) หนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ที่วางจำหน่ายอยู่ เฉพาะในกรุงเทพมหานคร จำนวนทั้งสิ้น 13 ชื่อฉบับ ซึ่งได้แก่ ไทยรัฐ เดลินิวส์ ข่าวสด กรุงเทพธุรกิจ ผู้จัดการรายวัน วัฏจักรรายวัน แนวหน้า บ้านเมือง ไทยโพสต์ มติชน สยามรัฐ Bangkok Post และ The Nation โดยทำการศึกษาช่างภาพและผู้สื่อข่าวที่มีหน้าที่ถ่ายภาพข่าวเป็นหลัก ทุกคนในองค์กรหนังสือพิมพ์ดังกล่าว

ทั้งนี้จากการเก็บรวบรวมข้อมูล พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีจำนวน 105 คน จากจำนวนช่างภาพหนังสือพิมพ์ 13 ชื่อฉบับทั้งหมด 128 คน คิดเป็นร้อยละ 81.39 ซึ่งสามารถแจกแจงจำนวนช่างภาพที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้ดังนี้

ชื่อหนังสือพิมพ์	จำนวนช่างภาพทั้งหมด	จำนวนช่างภาพที่ตอบ		ร้อยละ
		แบบสอบถาม		
1.ไทยรัฐ	20	18		90
2.เดลินิวส์	23	18		78.26
3.ข่าวสด	14	12		85.71
4.Bangkok Post	12	9		75
5.The Nation	15	12		80
6.กรุงเทพธุรกิจ	-	-		-
7.ผู้จัดการรายวัน	3	2		66.66
8.วิญญูจักรรายวัน	2	2		100
9.แนวหน้า	5	3		60
10.บ้านเมือง	10	10		100
11.ไทยโพสต์	8	6		75
12.สยามรัฐ	6	4		66.66
13.มติชน	10	9		90
รวม 13 ชื่อฉบับ	128	105		81.39

หมายเหตุ - The Nation และ กรุงเทพธุรกิจ มีช่างภาพรวมกันเรียกว่า ศูนย์ภาพเนชั่น

-จำนวนช่างภาพทั้งหมดสอบถามจากเลขานุการกองบรรณาธิการ เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ ช่างภาพ และผู้ประสานงานขององค์กรหนังสือพิมพ์แต่ละแห่ง

2. ตัวแปรและการวัดตัวแปร

ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ สามารถแจกแจงตามสมมติฐาน ได้ดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 1

ช่างภาพที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน ประเภทหนังสือพิมพ์ที่สังกัด ลักษณะการเป็นช่างภาพ และความผูกพันกับศาสนา ที่ต่างกัน มีระดับจิตสำนึกทางวารสารศาสตร์ แตกต่างกัน

ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน ประเภทหนังสือพิมพ์ที่สังกัด ลักษณะการเป็นช่างภาพ และความผูกพันกับศาสนา

ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ได้แก่ จิตสำนึกที่มีต่อวิชาชีพวารสารศาสตร์ในประเด็น ดังนี้

- เสรีภาพของหนังสือพิมพ์
- ความเป็นกลางของหนังสือพิมพ์
- บทบาทหน้าที่ของหนังสือพิมพ์
- ความรับผิดชอบต่อหนังสือพิมพ์
- จิตสำนึกโดยรวมทุกด้าน

สมมติฐานข้อที่ 2

ช่างภาพที่มีพื้นฐานทางวิชาชีพในด้านความรู้การถ่ายภาพ ความรู้วารสารศาสตร์ การฝึกอบรม และประสบการณ์ทางวิชาชีพ ที่ต่างกัน มีระดับจิตสำนึกทางวารสารศาสตร์ แตกต่างกัน

ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ได้แก่ ความรู้การถ่ายภาพ ความรู้วารสารศาสตร์ การฝึกอบรม และประสบการณ์ทางวิชาชีพ

ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ได้แก่ จิตสำนึกที่มีต่อวิชาชีพวารสารศาสตร์ในประเด็น ดังนี้

- เสรีภาพของหนังสือพิมพ์
- ความเป็นกลางของหนังสือพิมพ์
- บทบาทหน้าที่ของหนังสือพิมพ์
- ความรับผิดชอบต่อหนังสือพิมพ์
- จิตสำนึกโดยรวมทุกด้าน

สมมติฐานข้อที่ 3.

ช่างภาพที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน ประเภทหนังสือพิมพ์ที่สังกัด ลักษณะการเป็นช่างภาพ และความผูกพันกับศาสนาที่ต่างกัน มีการตัดสินใจเกี่ยวกับปัญหาทางจริยธรรม แตกต่างกัน

ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน ประเภทหนังสือพิมพ์ที่สังกัด ลักษณะการเป็นช่างภาพ และความผูกพันกับศาสนา

ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ได้แก่ การตัดสินใจเกี่ยวกับปัญหาทางจริยธรรมที่เกี่ยวข้องกับ

- การตัดสินใจถ่ายภาพ
- ค่านิยมทางสังคมที่ยึดถือ
- หลักการทางจริยธรรมเชิงวารสารศาสตร์
- การเลือกภักดี
- การอิงคุณค่าข่าว

สมมติฐานข้อที่ 4

ช่างภาพที่มีพื้นฐานทางวิชาชีพในด้านความรู้การถ่ายภาพ ความรู้วารสารศาสตร์ การฝึกอบรม และประสบการณ์ทางวิชาชีพ ที่ต่างกัน มีการตัดสินใจเกี่ยวกับปัญหาทางจริยธรรม แตกต่างกัน

ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ได้แก่ ความรู้การถ่ายภาพ ความรู้วารสารศาสตร์ การฝึกอบรม และประสบการณ์ทางวิชาชีพ

ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ได้แก่ การตัดสินใจเกี่ยวกับปัญหาทางจริยธรรมที่เกี่ยวข้องกับ

- การตัดสินใจถ่ายภาพ
- ค่านิยมทางสังคมที่ยึดถือ
- หลักการทางจริยธรรมเชิงวารสารศาสตร์
- การเลือกภักดี
- การอิงคุณค่าข่าว

สมมติฐานข้อที่ 5

ช่างภาพที่มีระดับจิตสำนึกทางวารสารศาสตร์ ที่ต่างกัน มีการตัดสินใจเกี่ยวกับปัญหาทางจริยธรรม แตกต่างกัน

ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ได้แก่ จิตสำนึกที่มีต่อวิชาชีพวารสารศาสตร์ใน
ประเด็น ดังนี้

- เสรีภาพของหนังสือพิมพ์
- ความเป็นกลางของหนังสือพิมพ์
- บทบาทหน้าที่ของหนังสือพิมพ์
- ความรับผิดชอบของหนังสือพิมพ์
- จิตสำนึกโดยรวมทุกด้าน

ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ได้แก่ การตัดสินใจเกี่ยวกับปัญหาทางจริยธรรมที่
เกี่ยวข้องกับ

- การตัดสินใจถ่ายภาพ
- ค่านิยมทางสังคมที่ยึดถือ
- หลักการทางจริยธรรมเชิงวารสารศาสตร์
- การเลือกภักดี
- การอิงคุณค่าข่าว

การวัดตัวแปร

1. การวัดปัจจัยส่วนบุคคลด้านต่าง ๆ

ปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน ประเภทหนังสือพิมพ์ที่
สังกัด และลักษณะการเป็นช่างภาพ ใช้คำถามเป็นแบบเลือกตอบ(checklist) และเติมคำหรือข้อ
ความในช่องว่าง (Fill-in-the-Blank) โดยใช้เกณฑ์การวัดตัวแปรแบบการแจกแจงความถี่
(Frequency Distribution) และคำนวณค่าร้อยละ (Percentage) ส่วนตัวแปร “ความผูกพันกับ
ศาสนา” ใช้มาตราส่วนประมาณค่า(Rating Scale)ของ Likert โดยแบ่งการให้คะแนนดังนี้

กิจกรรมทางศาสนา “ไปวัด”

1 ครั้งขึ้นไป ต่อเดือน	เท่ากับ	5 คะแนน
2-3 เดือน ต่อครั้ง	เท่ากับ	4 คะแนน
4-6 เดือน ต่อครั้ง	เท่ากับ	3 คะแนน
นาน ๆ ครั้ง	เท่ากับ	2 คะแนน
ไม่เคยเลย	เท่ากับ	1 คะแนน

กิจกรรมทางศาสนา "สวดมนต์ก่อนนอน(หรือเวลาอื่น) นั่งสมาธิ อ่านหนังสือธรรมะ และเปิดรับสื่อมวลชนโดยการดูโทรทัศน์ ฟังวิทยุ หรืออ่านหนังสือพิมพ์ที่เกี่ยวกับธรรมะ"

ทุกวัน	เท่ากับ 5 คะแนน
3-5 ครั้ง ต่อสัปดาห์	เท่ากับ 4 คะแนน
1-2 ครั้ง ต่อสัปดาห์	เท่ากับ 3 คะแนน
นาน ๆ ครั้ง	เท่ากับ 2 คะแนน
ไม่เคยเลย	เท่ากับ 1 คะแนน

เกณฑ์การวัดตัวแปรความผูกพันกับศาสนา พิจารณาค่าคะแนนเฉลี่ยจากคะแนนรวมของทุกข้อ โดยมีเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

<u>คะแนนเฉลี่ย</u>	<u>ความหมาย</u>
4.50-5.00	มีความผูกพันกับศาสนา ในระดับมากที่สุด
3.50-4.49	มีความผูกพันกับศาสนา ในระดับมาก
2.50-3.49	มีความผูกพันกับศาสนา ในระดับปานกลาง
1.50-2.49	มีความผูกพันกับศาสนา ในระดับน้อย
1.00-1.49	ไม่มีความผูกพันกับศาสนา

2. การวัดพื้นฐานทางวิชาชีพด้านต่าง ๆ

ใช้คำถามเป็นแบบเลือกตอบ(checklist) และเติมคำหรือข้อความในช่องว่าง (Fill-in-the-Blank) โดยใช้เกณฑ์การวัดตัวแปรแบบการแจกแจงความถี่ (Frequency Distribution) และคำนวณค่าร้อยละ (Percentage)

3. การวัดตัวแปรจิตสำนึกทางวารสารศาสตร์

จากการแบ่งองค์ประกอบของจิตสำนึกออกเป็น 3 ด้าน (ศักดิ์ สุนทรเสณี,2531) คือ ความรู้ความเข้าใจ(cognitive) ความคิดเห็นหรือความรู้สึกทางจิตใจ (affective or felling) และด้านพฤติกรรมหรือการกระทำ(behavior or action) ในการวิจัยครั้งนี้เลือกศึกษาเฉพาะด้านความคิดเห็นหรือความรู้สึก(affective) ที่มีต่อวิชาชีพวารสารศาสตร์ ในประเด็นสำคัญ 4 ประเด็น คือ เสรีภาพ ความเป็นกลาง บทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบของหนังสือพิมพ์ เนื่องจากการศึกษาด้านความคิดเห็นหรือความรู้สึกที่มีต่อวิชาชีพวารสารศาสตร์ นับว่าเป็นการสะท้อนความตระหนักต่อประเด็นปัญหาทางวิชาชีพวารสารศาสตร์ได้อย่างชัดเจนพอสมควร

จึงแบ่งการวัดตัวแปรนี้ ออกเป็น 4 ประเด็นดังกล่าว ประเด็นละ 4 ข้อ โดยแบ่งเป็น เชิงบวก 2 ข้อ และเชิงลบ 2 ข้อ ส่วนเกณฑ์การวัดตัวแปร ใช้มาตราส่วนประมาณค่า(Rating Scale) ของ Likert ซึ่งแบ่งการให้คะแนนออกเป็น 2 กรณี ดังนี้

	<u>ความคิดเห็นเชิงบวก</u> (คะแนน)	<u>ความคิดเห็นเชิงลบ</u> (คะแนน)
เห็นด้วยมากที่สุด	5	1
เห็นด้วยมาก	4	2
เห็นด้วยปานกลาง	3	3
เห็นด้วยน้อย	2	4
ไม่เห็นด้วย	1	5

ความหมายของคำตอบ

เห็นด้วยมากที่สุด	หมายถึง	<u>เห็นด้วยกับข้อความนั้นทั้งหมด</u>
เห็นด้วยมาก	หมายถึง	<u>เห็นด้วยกับข้อความนั้นเป็นส่วนใหญ่</u>
เห็นด้วยปานกลาง	หมายถึง	<u>เห็นด้วยกับข้อความนั้นเป็นบางส่วน</u>
เห็นด้วยน้อย	หมายถึง	<u>ไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้นเป็นส่วนใหญ่</u>
ไม่เห็นด้วย	หมายถึง	<u>ไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้นทั้งหมด</u>

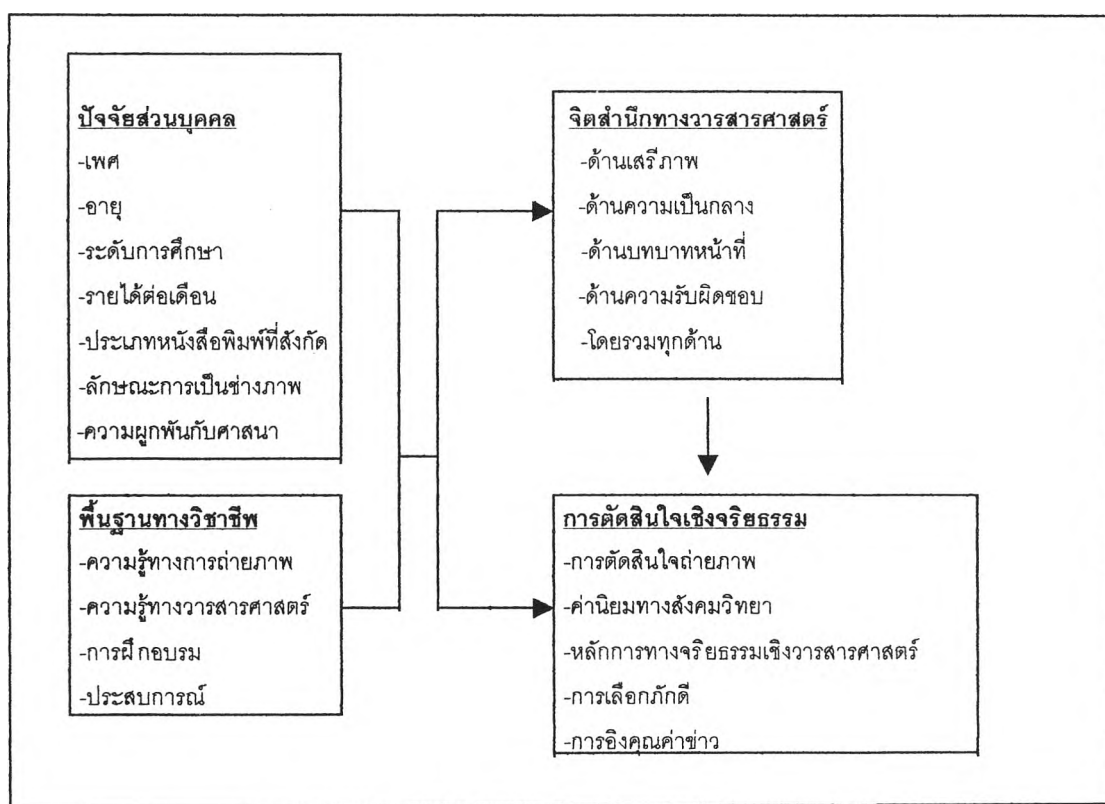
เกณฑ์การวัดระดับตัวแปรจิตสำนึกต่อวิชาชีพวารสารศาสตร์ พิจารณาค่าคะแนนเฉลี่ยจากคะแนนรวมของทุกข้อ โดยมีเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

คะแนนเฉลี่ย	ความหมาย
4.50-5.00 (90-100%)	มีจิตสำนึกในระดับมากที่สุด หรือมีจิตสำนึกสูงที่สุด
3.50-4.49 (70-89.9%)	มีจิตสำนึกในระดับมาก หรือมีจิตสำนึกสูง
2.50-3.49 (50-69.9%)	มีจิตสำนึกในระดับปานกลาง
1.50-2.49 (30-49.9%)	มีจิตสำนึกในระดับน้อย หรือมีจิตสำนึกต่ำ
1.00-1.49 (20-29.9%)	ไม่มีจิตสำนึก หรือไร้จิตสำนึก

4. การวัดตัวแปร “การตัดสินใจเชิงจริยธรรม

ใช้การสร้างคำถามที่มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบจากหลายตัวเลือก (Multiple-choice) เต็มคำหรือข้อความในช่องว่าง (Fill-in-the-Blank) และอธิบายเหตุผลประกอบการตัดสินใจ แบบให้ตอบอย่างอิสระ (Free response question) คำถามนั้นสร้างมาจากสถานการณ์สมมติที่ต้องตัดสินใจในประเด็นปัญหาทางจริยธรรม โดยใช้แนวคิดPotter Box ในด้านค่านิยมทางสังคม วิทยา และหลักการทางจริยธรรมเชิงวารสารศาสตร์ และการเลือกปฏิบัติ รวมทั้งการอิงคุณค่าของความเป็นข่าว มาใช้เป็นกรอบในการตัดสินใจ ส่วนเกณฑ์การวัดตัวแปร เป็นแบบแจกแจงความถี่ (Frequency -Distribution) และคำนวณค่าร้อยละ (Percentage)

จากการศึกษาตัวแปรและการวัดตัวแปร ผู้วิจัยนำมาสร้างเป็นกรอบการวิเคราะห์หรือกรอบแนวคิดในการวิจัย (Conceptual Framework) สำหรับการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ดังนี้

ภาพที่ 4 แสดงกรอบการวิเคราะห์ข้อมูลหรือกรอบแนวคิดในการวิจัย

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่มีลักษณะคำถามทั้งปลายเปิด (open-ended question) และคำถามปลายปิด (close-ended question) ซึ่งประกอบไปด้วยคำถาม 4 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประเภทหนังสือพิมพ์ที่สังกัด ลักษณะการเป็นช่างภาพ ใช้คำถามแบบเลือกตอบจากหลายตัวเลือก (Multiple-choice) เติมคำหรือข้อความในช่องว่าง (Fill-in-the-Blank) ส่วนคำถามเกี่ยวกับความผูกพันกับศาสนา ใช้มาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ของ Likert

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับพื้นฐานทางวิชาชีพช่างภาพวารสารศาสตร์ ด้านพินความรู้ในการถ่ายภาพ พินความรู้ทางวารสารศาสตร์ การฝึกอบรมและประสบการณ์ทางวิชาชีพ โดยใช้คำถามแบบเลือกตอบจากหลายตัวเลือก (Multiple-choice) และเติมคำหรือข้อความในช่องว่าง (Fill-in-the-Blank)

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับจิตสำนึกต่อวิชาชีพวารสารศาสตร์ ในประเด็นเกี่ยวกับเสรีภาพ ความเป็นกลาง บทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบของหนังสือพิมพ์ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ของ Likert ตั้งแต่ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย จนถึง ไม่เห็นด้วย ทั้งในเชิงบวกและเชิงลบ โดยข้อความที่เป็นความคิดเห็นเชิงบวก หมายถึง ข้อความที่สอดคล้องกับหลักการของจิตสำนึกทางวารสารศาสตร์ ส่วนความคิดเห็นเชิงลบ หมายถึง ข้อความที่มีลักษณะปฏิเสธหรือไม่สอดคล้องกับหลักการของจิตสำนึกทางวารสารศาสตร์ ใน 4 ประเด็นที่เป็นสาระสำคัญของวารสารศาสตร์ ประเด็นละ 4 ข้อ (เชิงบวก 2 ข้อ เชิงลบ 2 ข้อ)

ตอนที่ 4 เป็นคำถามที่ใช้วัดการตัดสินใจเชิงจริยธรรมในการทำหน้าที่ช่างภาพวารสารศาสตร์ โดยใช้คำถามแบบเลือกตอบจากหลายตัวเลือก (Multiple-choice) และเติมคำหรือข้อความในช่องว่าง (Fill-in-the-Blank) และคำถามแบบให้ตอบอย่างอิสระ (Free response question) โดยสร้างสถานการณ์สมมติขึ้นมาจากประเด็นปัญหาทางจริยธรรมที่เกิดขึ้นบ่อยครั้งในการทำหน้าที่ของช่างภาพหนังสือพิมพ์ จำนวน 5 ประเด็นปัญหา คือ ปัญหาการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล, ความรุนแรง, ความมีมนุษยธรรม, การตกเป็นเหยื่อซ้ำซ้อน และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงสำรวจนี้ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 แบบสอบถาม

- ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลด้านต่างๆของช่างภาพ
- ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับพื้นฐานทางวิชาชีพวารสารศาสตร์
- ตอนที่ 4 คำถามที่เป็นสถานการณ์สมมติเพื่อใช้วัดการตัดสินใจเชิงจริยธรรม

แบบสอบถามในส่วนที่ 1 ทั้ง 3 ตอนนี้นำไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องเพื่อตรวจสอบความตรง (Validity) และความสมบูรณ์ในเนื้อหา หลังจากนั้นได้นำแบบสอบถามไปทดสอบก่อนการเก็บข้อมูลจริง (pre-test) กับช่างภาพหนังสือพิมพ์รายวัน จำนวน 20 ชุด เพื่อหาข้อบกพร่องของคำถาม ทั้งด้านภาษา ถ้อยคำ และข้อเท็จจริงของคำถาม-คำตอบ จากนั้นนำแบบสอบถามที่ตอบกลับให้อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบอีกครั้ง เมื่อพบว่าได้รับคำตอบที่ครบถ้วนตรงตามวัตถุประสงค์ จึงนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลจริง

ส่วนที่ 2 แบบสอบถาม ตอนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับจิตสำนึกทางวารสารศาสตร์ เนื่องจากแบบสอบถามตอนนี้เป็นแบบมาตราส่วน (Rating Scale) ดังนั้นการหาค่าความน่าเชื่อถือ หรือค่าความเที่ยง (Reliability) จึงใช้วิธีการของ Cronbach ซึ่งเป็นการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยง ด้วยสูตรสัมประสิทธิ์อัลฟา ที่เรียกว่า Alpha Coefficient มีสูตรในการคำนวณดังนี้

$$\text{สูตร} \quad \alpha = \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{\sum s_i^2}{s_x^2} \right)$$

- α = ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยง
- n = จำนวนคำถามทั้งหมด
- s_i^2 = ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ
- s_x^2 = ความแปรปรวนของคะแนนรวมทุกข้อ
หรือกำลังสองของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
ของคะแนนของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

ทั้งนี้เมื่อคำนวณออกมาแล้วได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงเท่ากับ 0.99 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ (ค่าอัลฟา มากกว่า หรือ เท่ากับ 0.75) จึงกล่าวได้ว่าแบบสอบถามตอนที่ใช้วัดจิตสำนึกทางวารสารศาสตร์ของช่างภาพในการวิจัยครั้งนี้ มีความน่าเชื่อถือสูง

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล 2 วิธี คือ

1. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปให้เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ เลขานุการกองบรรณาธิการ หัวหน้าช่างภาพ หรือผู้ประสานงานในแต่ละองค์กรหนังสือพิมพ์ เพื่อขอความร่วมมือแจกแบบสอบถามให้กับช่างภาพในองค์กรนั้นๆ ทำการกรอกแบบสอบถาม และ 1 สัปดาห์หลังจากนั้น ผู้วิจัยจะไปเก็บรวบรวม พร้อมทั้งสอบถามข้อมูลที่ไม่สมบูรณ์ หากยังไม่ครบจำนวน จะมาเก็บรวบรวมอีกครั้งในอีก 1 สัปดาห์ข้างหน้า

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปให้ช่างภาพและรอรับคืนด้วยตนเอง ตามสถานที่ปฏิบัติงานเป็นประจำของช่างภาพ เช่น ทำเนียบรัฐบาล รัฐสภา กองบัญชาการตำรวจนครบาล สนามกีฬาแห่งชาติ และสถานที่สำคัญต่างๆ ที่เป็นแหล่งข่าวสำคัญในขณะนั้น โดยทำการเก็บรวบรวมด้วยวิธีการนี้เป็นระยะเวลา 3 สัปดาห์ รวมระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้ง 2 วิธี เป็นเวลา 1 เดือน

ทั้งนี้การเก็บข้อมูลกับช่างภาพหนังสือพิมพ์รายวัน มีข้อจำกัดเกี่ยวกับลักษณะการปฏิบัติงาน ที่ต้องทั้งไปประจำตามหน่วยงานสำคัญต่างๆ และตระเวนไปตามแหล่งข่าวต่างๆ ทำให้มักไม่เข้าไปในองค์กรที่ตนสังกัด จึงยากที่จะนำแบบสอบถามให้ช่างภาพทุกคนกรอกได้ดังที่ระบุไว้ในกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย แบบสอบถามที่ได้รับคืนจึงมีจำนวน 114 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 88.37 ของจำนวนช่างภาพทั้งสิ้น 128 คน และเมื่อนำแบบสอบถามที่ได้รับมาตรวจสอบ พบว่า ตรงกับกลุ่มเป้าหมายที่ศึกษา จำนวน 105 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 81.39 ของจำนวนช่างภาพที่ต้องการศึกษาทั้งหมด 128 คน โดยแบบสอบถามที่ไม่ตรงกลุ่มเป้าหมาย เนื่องจากการกรอกจากเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ ผู้สื่อข่าว และเจ้าหน้าที่จัดหน้า และไม่สมบูรณ์ เนื่องจากกรอกเพียงบางส่วน จำนวน 9 ฉบับ ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 7.89 ของแบบสอบถามที่ได้รับคืน

5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยจะทำการลงรหัสข้อมูลเพื่อนำมาประมวลผล และวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC+ (Statistical Package for the Social Science / Personal Computer) โดยแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic)

1. การวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ด้าน เพศ อายุ รายได้ต่อเดือน ระดับการศึกษา ประเภทหนังสือพิมพ์ที่สังกัด และลักษณะการเป็นช่างภาพ ใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency Distribution) คำนวณค่าร้อยละ (Percentage) ส่วนในด้านความผูกพันกับศาสนา ใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency Distribution) คำนวณค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. การวิเคราะห์พื้นฐานทางวิชาชีพ ด้านความรู้การถ่ายภาพ ความรู้ทางวารสารศาสตร์ การฝึกอบรม และประสบการณ์ทางวิชาชีพ ใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency distribution) และคำนวณค่าร้อยละ (Percentage)

3. การวิเคราะห์ระดับจิตสำนึกทางวารสารศาสตร์ ซึ่งให้กลุ่มตัวอย่างตอบในลักษณะประเมินค่าระดับต่างๆ (Rating Scale) ตั้งแต่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย ไม่เห็นด้วย โดยกำหนดคะแนนในแต่ละค่าระดับเท่ากับ 5,4,3,2,1 ทำการวิเคราะห์โดยใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency Distribution) คำนวณค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4. การวิเคราะห์การตัดสินใจเชิงจริยธรรม ใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency – Distribution) และ คำนวณค่าร้อยละ (Percentage)

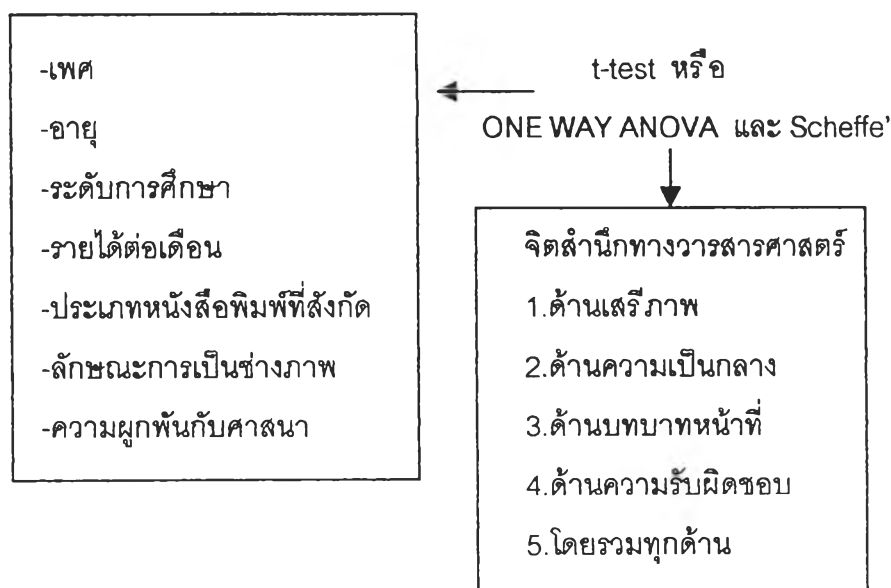
ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์เชิงอนุมาน (Inferential Statistic) เพื่อทดสอบสมมติฐาน

การทดสอบสมมติฐานในการวิจัยครั้งนี้ ใช้สถิติเพื่อการวิเคราะห์เชิงอนุมาน 2 ประเภท ดังนี้

1. สมมติฐานที่ 1 และ 2 ข้อมูลมีลักษณะเป็นข้อมูลต่อเนื่อง (continue data) ใช้สถิติ t-test สำหรับการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของข้อมูล 2 กลุ่ม และด้วยการวิเคราะห์แบบจำแนกทางเดียว (One-Way Analysis of Variance-ANOVA) สำหรับข้อมูลมากกว่า 2 กลุ่ม ทั้งนี้ในกรณีที่พบว่ามีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะทดสอบหาคู่ที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญโดยวิธีการของ Scheffe' ต่อไป

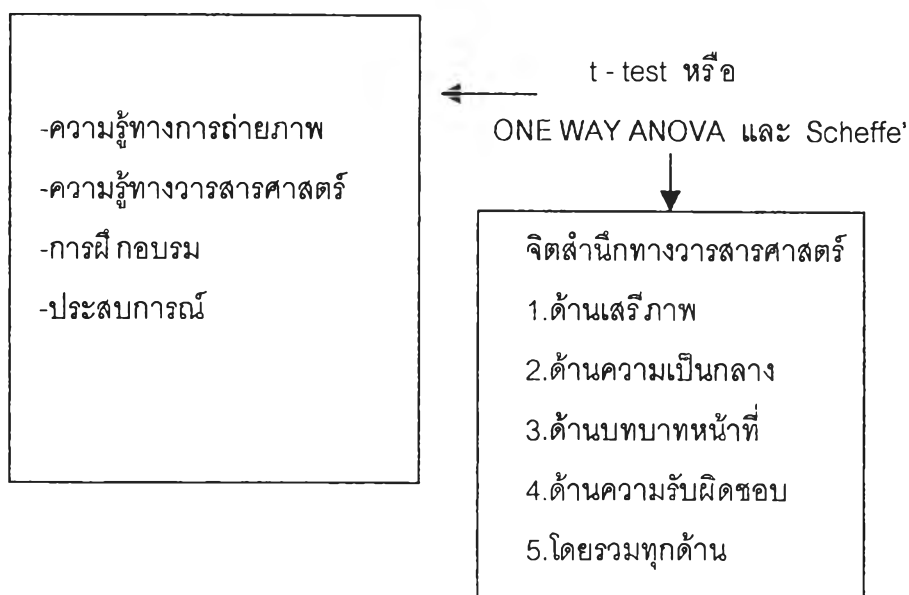
2. สมมติฐานที่ 3, 4 และ 5 ข้อมูลมีลักษณะเป็นข้อมูลไม่ต่อเนื่อง (ขาดตอน) (discrete data) และข้อมูลต่อเนื่อง (ตัวแปร จิตสำนึกทางวารสารศาสตร์) ที่ถูกทำให้เป็นข้อมูลขาดตอน ใช้สถิติ Chi-Square (χ^2) สำหรับการทดสอบความแตกต่างระหว่าง ค่าความถี่ ของข้อมูล 2 กลุ่ม หรือมากกว่า 2 กลุ่ม ดังกรอบการทดสอบ ต่อไปนี้

สมมติฐานที่ 1 ช่างภาพที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน ประเภทหนังสือพิมพ์ที่สังกัด ลักษณะการเป็นช่างภาพ และความผูกพันกับศาสนา ที่ต่างกัน มีระดับจิตสำนึกทางวารสารศาสตร์ แตกต่างกัน

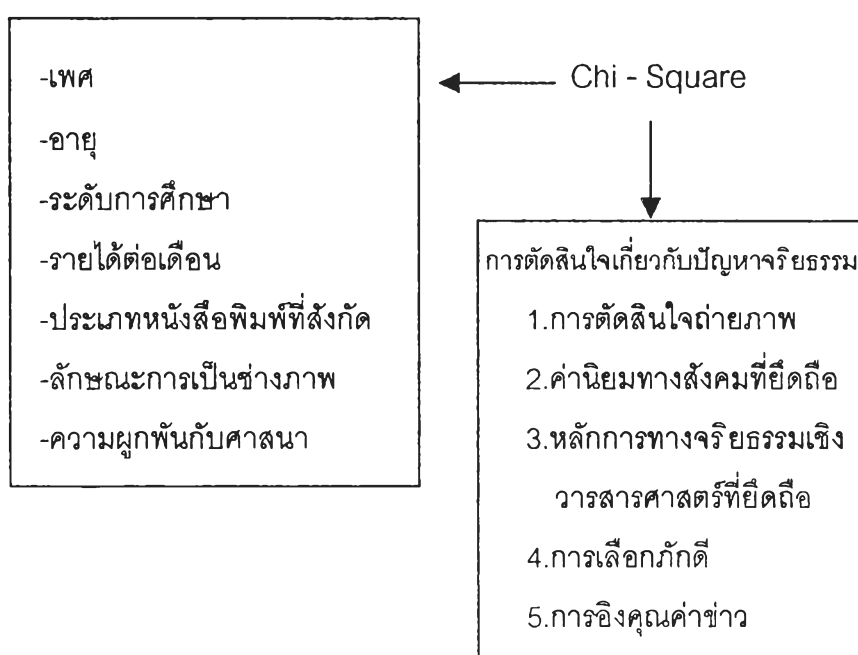
ภาพที่ 5 แสดงกรอบการทดสอบสมมติฐานที่ 1

สมมติฐานที่ 2 ช่างภาพที่มีพื้นฐานทางวิชาชีพในด้านความรู้การถ่ายภาพ ความรู้วารสารศาสตร์ การฝึกอบรม และประสบการณ์ทางวิชาชีพ ที่ต่างกัน มีระดับจิตสำนึกทางวารสารศาสตร์ แตกต่างกัน

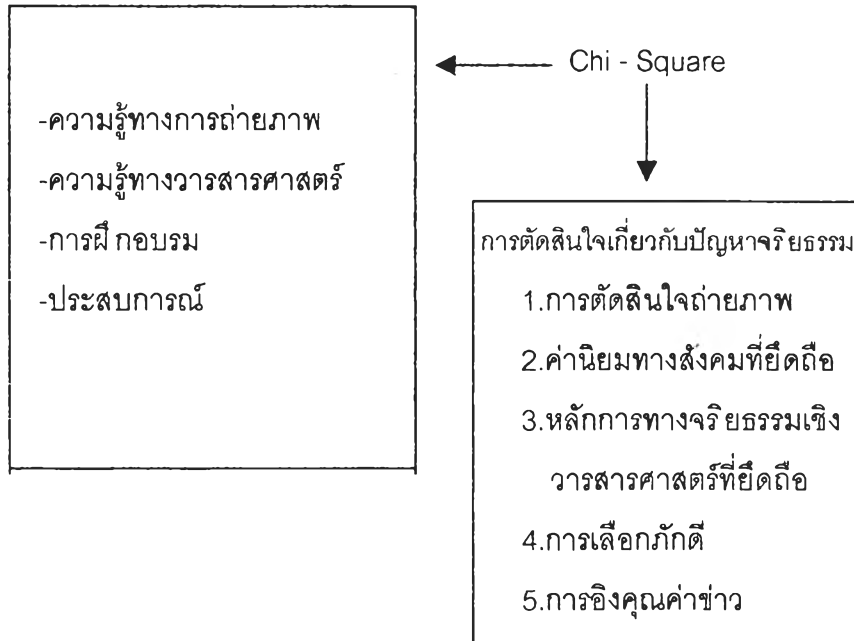
ภาพที่ 6 แสดงกรอบการทดสอบสมมติฐานที่ 2

สมมติฐานที่ 3 ช่างภาพที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน ประเภทหนังสือพิมพ์ที่สังกัด ลักษณะการเป็นช่างภาพ และความผูกพันกับศาสนา ที่ต่างกัน มีการตัดสินใจเกี่ยวกับปัญหาทางจริยธรรม แตกต่างกัน

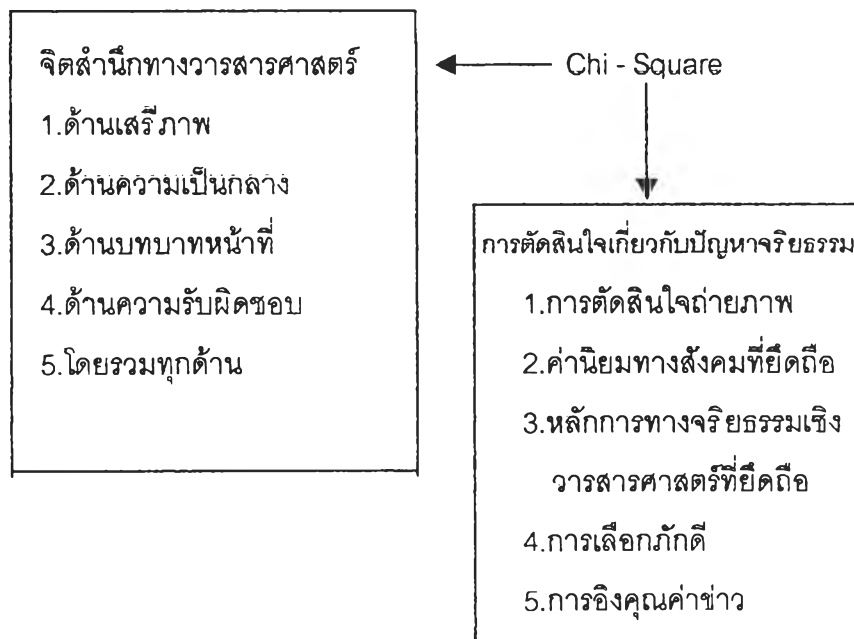
ภาพที่ 7 แสดงกรอบการทดสอบสมมติฐานที่ 3

สมมติฐานที่ 4 ช่างภาพที่มีพื้นฐานทางวิชาชีพในด้านความรู้การถ่ายภาพ ความรู้วารสารศาสตร์ การฝึกอบรม และประสบการณ์ทางวิชาชีพ ที่ต่างกัน มีการตัดสินใจเกี่ยวกับปัญหาทางจริยธรรม แตกต่างกัน

ภาพที่ 8 แสดงกรอบการทดสอบสมมติฐานที่ 4

สมมติฐานที่ 5 ช่างภาพที่มีระดับจิตสำนึกทางวารสารศาสตร์ ที่ต่างกัน มีการตัดสินใจเกี่ยวกับปัญหาทางจริยธรรม แตกต่างกัน

ภาพที่ 9 แสดงกรอบการทดสอบสมมติฐานที่ 5